

UUSI TOIMITTAJA ESITTÄYTYY

Olen Mari Honko ja työskentelen Jyväskylän yliopistossa Soveltavan kielentutkimuksen keskuksessa tutkijatohtorina. Tutkimuksessa ja opetuksessa työni ydinaluetta ja sydäntä lähellä ovat erityisesti kielen oppimisen ja opettamisen kysymykset sekä kielitaidon arviointi. Viime vuosina myös kielitietoisuuteen sekä monikielisyyteen liittyvät käsitykset ja käytänteet ovat tempaisseet mukaansa.

Nykyisessä tehtävässä tutkimukseni linkittyy tiiviisti Yleisiin kielitutkintoihin ja etenkin suomen kielen tutkintoihin. YKI-tutkimuksessa tutkimuksen kohteena ovat muun muassa tutkintotehtävien ja arvioinnin laatu sekä osallistujien kielitaitoon ja tutkintoihin osallistumiseen liittyvät tekijät. Tutkimus kulkee rinnan Yleisten kielitutkintojen kehittämistyön ja kielitaidon arvioinnin yhteiskunnallisten tarpeiden kanssa. Ajankohtaisia kehittämisen ja tutkimuksen kohteita Yleisissä kielitutkinnoissa ovat muun muassa kielitaidon arvioinnin digitalisointi ja tutkintojen vaikuttavuus sekä kielitaidon riittävyteen liittyvät näkökulmat. Tutkijatohtorin tehtävä on tutkimuspainotteinen, mutta työhöni kuuluu myös opetus-, koulutus- ja ohjaustehtäviä sekä monenlaista sidosryhmäyhteistyötä.

Aikaisemmin olen toiminut pitkään opettajana eri koulutusasteilla niin lasten kuin aikuistenkin parissa. Väitöstutkimuksessa (Honko 2013) tarkastelin alakouluikäisten lasten suomen kielen taidon kehittymistä kolmen vuoden seurantaajanteella. Tutkimusryhmässä oli sekä suomea toisena kielenä että äidinkielenä puhuvia lapsia. Tutkimuksella oli kolme päätavoitetta: halusin tarkastella Suomessa pidempään asuneiden maahanmuuttajaperheeseen syntyneiden lasten suomen kielen taitoa ja kielitaidon tasoon vaikuttaneita syitä sekä tähän kontekstiin soveltuvia kielitaidon arvioinnin menetelmiä. Taustalla vaikutti tutkimuksen sittemmin vahvistama havaintoni siitä, että Suomessa syntyneilläkin monikielisillä lapsilla voi olla paitsi kielellisiä vahvuuksia myös opintopolulla etenemistä mahdollisesti jarruttavia puutteita suomen kielen taidossa. Mahdollisuudet suomen kielen tai (muun) oman äidinkielen käyttöön ja kehittämiseen eivät olleet eivätkä ole kaikilla lapsilla yhtenevät. Kielen oppiminen kytkeytyy kielestä riippumatta mahdollisuuksiin käyttää kieltä monipuolisesti ja säännöllisesti, ei esimerkiksi pelkkään maassaoloaikaan tai syntymämaahan. Yhden kielen käyttö ja kehittyminen ei estä muiden kielten oppimista, siksi esimerkiksi oman äidinkielen ylläpitäminen ja käyttäminen ei ole este muiden kielten, kuten suomen, oppimiselle, mikä kävi ilmi myös väitöstutkimuksessani. Kaikkien kielellisten resurssien monipuolinen käyttäminen ja tukeminen kannattaa, kun tarkoitus on edistää oppimista, toimijuutta ja osallisuutta.

